

FREDENSBORG
KOMMUNE

FREDENSBORG KOMMUNE

CENTER FOR SKOLE OG DAGTILBUD

FAGLIG DIALOGGUIDE VED TILSYNSBESØG

I DAGTILBUD 0-5 ÅR

Juni 2019

Observationsskema

Dagtilbud: Østervejs børnehus

Dato og tidspunkt: Observationsbesøg den 2. oktober 2019, samt anmeldt tilsynssamtale den 7. oktober 2019

Pædagogisk konsulent: Susanne Søholt

<p>Hvilke lærings-situationer, aktiviteter og leg iagttager konsulent i institutionen under tilsynet?</p>	<p>Tilsynet starter kl. 8.15</p> <p>På krabbe-stuen er der en voksen og syv børn. Børnene er fordelt i de tre rum på stuen. Den voksne sidder på tæppet sammen med et par børn. De leger med heste, og er i rig dialog omkring dette. Et barn leger at hesten løber, den voksne har en hest som løber efter barnets hest. Den voksne siger: "Vent på mig! Jeg kan ikke følge med". Legen fortsætter.</p> <p>Flere børn bliver afleveret. Den voksne skal nu både tage imod de børn der ankommer, have øje for børnene i de forskellige rum og være i dialog med børnene. I det bagerste rum med udklædningstøj leger en gruppe af børn. Nogle i hule, andre på gulvet og en med togbane. Barnet med togbanen vil ikke lade de øvrige børn komme ind i det område hvor han leger. En pædagogisk vejleder ankommer kort efter, og sætter sig ind ved den lille gruppe af børn i "dukkerummet".</p> <p><i>Det anbefales, at de voksne drøfter hvordan de organiserer sig ved de morgener hvor der ikke er en ekstra voksen, som det er tilfældet denne dag med den pædagogiske vejleder?</i></p> <p>På blæksprutte-stuen er der en voksen og 11 børn. De sidder omkring bordet fordybet i aktivitet med perler. Der er roligt, og rig dialog ved bordet omkring det som optager børnene. Den voksne lytter og responderer på det som børnene fortæller om.</p> <p>Den voksne siger de skal til at rydde op, da det er ved at være samlingstid. Den voksne foreslår, at børnene skriver deres navn på et stykke papir og lægger det sammen med deres perleplader. Et af børnene kommer over til den voksne og viser sin seddel. Der står ikke et navn med bogstaver, men den voksne smiler og siger: "Super! Der står da (den voksne nævner barnets navn)".</p> <p>På blæksprutte-stuen sætter alle børn sig i det bagerste rum 'Junglen'. Det er en genkendelig rytme for børnene. Den voksne kommer til, og har en planche med sig. På planchen står der ugedage, datoer, tegning af vejrforhold</p>
---	--

mv. Den voksne spørger hvem der kunne tænke sig at hjælpe med at udfylde tavlen. Flere børn rækker ivrigt hånden i vejret. Et af børnene bliver valgt. Sammen gennemgår barn og voksen planchen. Da de er færdige, spørger den voksne om børnene har ideer til, hvad de i dag kan synge. Børnene byder ind med ideer. Den voksne vælger sangen 'Lille Ole'. Børnene kender sangen og de tilhørende fagter. Da de er færdige med at synge, siger den voksne at de skal stille sig på en lang række, så de kan komme ud og vaske hænder. Den voksne foreslår at de holder hinanden på hofterne eller på skuldrene, men at de skal spørge den der står foran dem. Børnene følger den voksnes anvisning. Børnene går på badeværelset og vasker deres hænder, med tydelig guiden fra den voksne. Herefter fordeler børnene sig på de to børnehave grupper. Børnene fordeler sig ved bordene.

Krabbe-stuen i garderoben

Da de er færdige med at spise på krabbe-stuen, går de i garderoben i mindre grupper. Der sidder to voksne i garderoben, hvoraf den ene er sprogpædagog. De voksne sidder i børnehøjde og er i dialog med børnene, imens de guider og vejleder børnene med at få sko og jakke på. De skal i dag på tur.

På muslinge-stuen er der tre voksne og 11 børn.

Én voksen er i færd med at skifte sengetøj på børnenes dyner. De to øvrige voksne sidder ved hver deres bord med en gruppe af børn. Da de er ved at være færdige med at spise, får børnene tørret deres hænder og kommer ned på gulvet. Et af de ældste børn hjælper den voksne med at feje krummer op fra gulvet.

Den voksne siger de skal have en aktivitet omkring køer. Børnene guides igen op til bordet. Den voksne præsenterer og rammesætter aktiviteten. Den voksne deler køer ud til alle børn, og finder et lille stykke kunstigt græs og lægger på bordet. Dernæst fortæller den voksne, at der er forskel på mor og far køer. Den voksne viser at mor-køerne har yver, og at det er der mælken kommer fra. Den voksne fortæller imens hun hælder mælk i en plastikhandske, og prikker hul i en af plastik fingrene. På tur får børnene lov til at prøve hvordan man "malker". Slutteligt får børnene lov til at smage det mælk som de har "malket" ned i deres kop.

Efter aktiviteten er der børneinitieret leg på stuen. De to voksne sætter sig på gulvet sammen med børnene og indgår i samtale og samspil med børnene. Den tredje voksne er stadig i færd med at ordne sengetøj.

	<p><i>Det anbefales, at praktiske gøremål udføres som en aktivitet sammen med børnene. Det anbefales endvidere, at børnene deles op i mindre grupper ude og inde, så børn og voksne får de bedste betingelser for at etablere nærværende samtale og samspil.</i></p>
<p>Hvordan er det pædagogiske læringsmiljø tilrettelagt, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger? Samt i relation til det udvalgte fokusområde: Den nærværende samtale og relationskompetence.</p>	<p>Det pædagogiske læringsmiljø i børnehaven er hensigtsmæssigt organiseret. Børnene har mulighed for at deltage i de aktiviteter de ønsker. Børnene er fordelt i flere rum, hvilke gør at børn og voksne har mulighed for at fordybe sig i samspil og samtale. Mindre læringsmiljøer giver gode betingelser for børnenes forskellige forudsætninger.</p> <p>Der hvor der er børneinitieret leg, iagttages, at nogle børn har mere behov for guiden og vejledning til at indgå i leg og samspil end andre. Hvilket er svært at understøtte for den voksne i den periode hun er alene med børnegruppen. Hvorimod, da den pædagogiske vejleder ankommer, er der god mulighed for at understøtte det/de børn der har behov herfor i leg og samspil med de øvrige børn.</p> <p>I eksemplet med perlerne inddrager den voksne hensynet til børnenes perspektiv, dels fordi det er i gangsat på børnenes opfordring, og dels fordi den voksne er lyttende og følgerne børnenes perspektiver i samtalen under aktiviteten.</p> <p>På begge stuer har de voksne øje for det enkelte barn og børnegruppen som helhed, hvilket sikre plads til børnenes forskellige forudsætninger.</p> <p>Det pædagogiske læringsmiljø i vuggestuen er tilrettelagt hensigtsmæssigt med genkendelige rammer, så børnene ved hvad de skal. I aktiviteten omkring køer og mælk, er det pædagogiske indhold tilrettelagt, så der er plads til børnenes perspektiv og deltagelse i aktiviteten. Aktiviteten er endvidere hensigtsmæssigt afstemt i forhold til børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Indholdet i aktiviteten gjorde, at selv de yngste kunne have en deltagende rolle.</p> <p>Opsamling i forhold til det udvalgte fokusområde: Fælles for stuerne er, at de voksne er omsorgsfulde og viser interesse for børnene. Gennem dialog, mimik, kropssprog og – eller berøring (kram, hånd på ryg mv.),</p>

	<p>indgår børn og voksne i nærværende samspil eller nærværende samtale med børnene. De voksne positionerer sig hensigtsmæssigt i rummene, hvor de placerer sig i øjenhøjde med børnene.</p>
<p>Hvordan oplever konsulenten atmosfæren og stemningen i institutionen generelt? (Konkrete eksempler)</p>	<p>Der er en god stemning og atmosfære i institutionen under observationsbesøget. De voksne er anerkendende i deres kommunikationsform, hvilket afspejles i ovenstående observation.</p>

Faglig dialogguide

1. Læreplanstema: Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *alsidig personlig udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Alsidig personlig udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

- Hvordan understøtter det pædagogiske personale, at barnet får tillid til egne potentialer?
- Hvordan guider det pædagogiske personale barnet i at håndtere svære følelser?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

- Hvordan viser det pædagogiske personale interesse og omsorg for barnet?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale de børn der ikke er deltagende i fællesskabet?
- Hvordan kan man iagttage at der er balance mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter?

Pointer fra den faglige dialog:

- De pædagogiske læringsmiljøer tilrettelægges så de understøtter, at børnene får tillid til egne potentialer. Det gøres fx ved at de voksne giver børnene tid og rum til at udvikle selvhjulpethed. De voksne understøtter processen ved at guide og vejlede børnene efter behov
- Der arbejdes med at guide børnene i at håndtere svære følelser og give udtryk for at noget er svært, ligesom der arbejdes med at børnene lærer at aflæse hinandens signaler
- Voksendeltagelse i leg er et af de greb de voksne anvender til at sikre, at alle børn har adgang til fællesskaber. Dette er fx et fokus på legepladsen, hvor de voksne igangsætter lege og aktiviteter, så de børn der har svært ved selv at indgå i fællesskaber, kan understøttes af de voksne

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for <i>alsidig personlig udvikling</i> .

2. Læreplanstema: Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *Social udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Social udvikling*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

- Hvordan er det pædagogiske læringsmiljø organiseret så det pædagogiske personale er i stand til at opfange og imødekomme alle børn, når de har brug for trøst og omsorg?
- Hvordan ses at det pædagogiske personale er imødekommende og lydhør overfor børnene?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale relationen mellem børnene?
- Hvordan sikrer I, at alle børn er en del af et børnefællesskab?

Pointer fra den faglige dialog:

- De voksne organiserer de pædagogiske læringsmiljøer, så der er ro og mulighed for at børn og voksne kan fordybe sig omkring en aktivitet. Det gøres fx ved at lukke dørene til stuerne
- På stuerne etableres der forskellige læringszoner med tydelig rumidentitet, så børnene kan se hvad og hvor man kan lege med de forskellige temaer
- Der skabes små rum hvor børnene har mulighed for at fordybe sig og indgå i mindre legekostellationer
- De voksne hjælper med at sætte ord på børnenes følelser, ligesom børnene understøttes i at sige til og fra over for hinanden. Derudover understøttes i at få øje for hinandens ressourcer
- Endelig skabes der fællesskaber på tværs af alder og forudsætninger

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for <i>social udvikling</i> .

3. Læreplanstema: Kommunikation og sprog

Børns *kommunikation og sprog* tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og deltagerkredsen har en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *kommunikation og sprog*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet ***Kommunikation og sprog*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

- Hvordan sætter det pædagogiske personale ord på egne handlinger og intentioner?
- På hvilken måde sætter det pædagogiske personale ord på barnets intentioner, følelser og handlinger?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale børnenes sproglige udvikling i hverdagens rutiner?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

- Hvordan giver det pædagogiske læringsmiljø alle børn, herunder også børn i udsatte positioner, erfaringer med at kommunikere med de voksne og børnene i gruppen?
- Hvilke pædagogiske overvejelser er der i forbindelse med arbejdet med sproggaven, og hvad er næste skridt?

Pointer fra den faglige dialog:

- Sprogpædagogen understøtter det sproglige arbejde i institutionen. Hun er med til at skabe rød tråd, og give inspiration og sparring til det pædagogiske læringsmiljø
- Sidste års aktionslæringsforløb omkring literacy er blevet implementeret på legepladsen. Sidenhen er literacy ligeledes blevet en stor del af læringszonerne indendørs, hvor børnene har været med til at vælge materialer hertil
- Ved mødet drøfter vi, hvordan institutionen kan understøtte dette arbejde med 'legemanuskripter'
- Aktionslæringsforløbet dette efterår handler om den nærværende samtale, et arbejde som så småt er påbegyndt i institutionen
- Der arbejdes fortsat systematisk med sproggaven

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for <i>kommunikation og sprog</i> .

4. Læreplanstema: Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet skal give alle børn, herunder de børn, som har begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, aktiviteter og leg, og det pædagogiske personale skal motivere børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *krop, sanser og bevægelse*.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Krop, sanser og bevægelse*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og de to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

- I hvilken grad inviterer det pædagogiske læringsmiljø til forskellige udfoldelsesmuligheder?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale at barnet erfarer glæde ved bevægelse, kreativitet og leg, herunder også børn i udsatte positioner?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver

Pointer fra den faglige dialog:

- De fysiske rammer i institutionen skaber gode muligheder for at understøtte udvikling af krop, sanser og bevægelse. Der igangsættes aktiviteter på forskellige aktivitetsniveauer, lige fra mindfulness til bevægelsesaktiviteter med højt aktivitetsniveau
- De voksne har øje for at give de der har behov for det, ro og mulighed for at slappe af. Fx arbejdes der med 'massage' fra materialet 'bedre venner'
- Der er løbende aktiviteter med forskellige sansematerialer. Fx er aktiviteten med køer i observationen et eksempel på, hvordan børnene får mulighed for at se, mærke og smage
- De voksne er selv med i de forskellige aktiviteter, hvor de er med til at understøtte børnenes glæde ved bevægelse
- De voksne afstemmer aktiviteterne i forhold til børnenes udviklingsmæssige formåen

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for <i>krop, sanser og bevægelse</i> .

5. Læreplanstema: Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Det pædagogiske personale skal via en legende tilgang introducere børn for natur, udeliv og science.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *natur, udeliv og science*.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet **Natur, udeliv og science** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.**
 - Hvordan understøtter det pædagogiske personale barnets kendskab og interesse for naturen?
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.**
 - Hvordan anvender det pædagogiske personale natur-materialer fra legepladsen og udflugter til at foretage egne undersøgelser?

Pointer fra den faglige dialog:

- Børnene er ude hver dag. De voksne igangsætter forskellige aktiviteter ud fra forskellige temaer som fx krible krable
- De voksne taler med børnene om hvilket vejr det er, og hvilket tøj der passer til de forskellige vejrforhold
- De voksne er nysgerrige og undersøgende sammen med børnene, de prøver fx at plante forskellige kerner for at se hvad det bliver til mv. og følger børnene interesser i forhold til forskellige forsøg
- Aktuelt har børnene i forbindelse med høstfesten været med til at sylte
- Børn og voksne finder sammen materialer i naturen, som de undersøger og laver forskellige aktiviteter omkring
- Når de voksne formidler et tema - aktuelt i forhold til honning – tegner børnene den proces de har fået fortalt, så børnene understøttes i både at lytte men også at formidle på forskellige måder
- Børn og voksne optager lyde i skoven, fx regn som de anvender til mindfulness

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for <i>Natur, udeliv og science</i> .

6. Læreplanstema: Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *kultur, æstetik og fællesskab*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet ***Kultur, æstetik og fællesskab*** skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.**
 - Hvordan præsenterer det pædagogiske personale barnet for forskellige kulturer i relation til lokalsamfundet?
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.**
 - Hvordan introducerer det pædagogiske personale børnene, herunder også børn i udsatte positioner for en bred vifte af kunstarter og udtryksformer?

Pointer fra den faglige dialog:

- Institutionen samarbejder med kirken, og biblioteket hvor børn og voksne sammen finder bøger, og deltager i forskellige arrangementer
- Institutionen ønsker at etablere samarbejde med Benediktehjemmet – plejehjemmet – fx med Lucia mv
- De forskellige arrangementer og aktiviteter i forbindelse med højtider og traditioner, er med til at præsentere børnene for kulturelle oplevelser i relation til lokalsamfundet
- Der arbejdes med forskellige materialer. Senest er der lavet spindelvæv af lim
- Fælles for børnehusene Fredensborg er, at institutionerne samles to gange om året til større arrangementer

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	

Eksemplarisk praksis	Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for <i>Kultur, æstetik og fællesskab</i> .

7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

- Hvordan er der arbejdet med børnemiljøet i et børneperspektiv, og med børns oplevelser af børnemiljøet? (Kom med centrale og konkrete eksempler)

Pointer fra den faglige dialog:

- De voksne er løbende i dialog med børnene når der skal vælges materialer til de forskellige læringszoner
- Der er fokus på at skabe rum for børnenes leg
- De voksne aflæser børnenes færden og brug af læringszonerne, for at blive klogere på børnenes behov, så de løbende kan kvalificere børnemiljøet
- De voksne ser på egen rolle i forhold til hvordan de kan kvalificere det pædagogiske læringsmiljø, som de tilbyder børnene i løbet af dagen
- De voksne opdeler børnene i mindre grupper, så de har gode mulighed for at være tæt på børnenes leg
- Der er fokus på æstetikken i læringszonerne ud fra et fagligt perspektiv, så det er tydeligt for børnene hvad man kan og hvilken adfærd der lægges op til

8. Samarbejde med forældre om børns læring

Dagtilbuddet skal have fokus på hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.

- Hvordan bidrager I til et samarbejde med forældrene som understøtter barnets trivsel og udvikling? (Kom med konkrete eksempler)

Pointer fra den faglige dialog:

- Der afholdes møder med forældre efter sprogvurdering og trivselsvurderinger, hvis der er behov for opfølgning. Her udfyldes målsætningsskemaer med hvordan der samarbejdes om at understøtte barnets trivsel, læring og udvikling på tværs af institution og hjem
- Der afholdes møder ved alle overgangssamtaler fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til SFO
- Der er tæt samarbejde med forældrekontaktudvalg i forhold til evaluering af arrangementer og aktiviteter i institutionen
- Det pædagogiske arbejde og informationer formidles til forældre via famly og ved løbende dialog
- Ved forældremøder er der forskellige temaer på dagsorden som lægger op til dialog mellem forældre og institution
- Der opleves at være god forældreopbakning ved diverse arrangementer

9. Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Dagtilbuddet skal tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

- Hvordan tilrettelægger I et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen?
- Hvordan inddrager og samarbejder I med forældre og skole/SFO om dette?

Pointer fra den faglige dialog:

- Der afholdes overleveringsmøder hvor institution og forældre får mulighed for at fortælle om barnet, dets udvikling og hvad barnet særligt profiterer af. Dette skal sikre en god opstart for barnet
- I børnehaven arbejder den kommende skolegruppe med forskellige emner som understøtter børnenes skoleparathed, herunder emner som SFOen finder anbefaler
- Der er en række besøg i SFOen for de kommende skolestartere, så børnene får lejlighed til at lære de voksne og de nye rammer at kende. Forud for besøgene, har institution og SFO fælles planlægning for hvad besøgene skal indeholde

10. Etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Hvad gør I for at sikre en systematisk og løbende evaluering der bidrager til udviklende feedback?
- Hvordan sikrer I, at viden fra evalueringen anvendes til at justere det pædagogiske læringsmiljø?

Pointer fra den faglige dialog:

Der arbejdes med PLF grupper (professionelt læringsfællesskab), som er med til at højne fagligheden hos de voksne. Der arbejdes på tværs af stuerne, fx i forhold til leg. Her drøftes det fx: Hvordan er vi som voksne deltagende i legen? Hvordan understøtter vi at alle børn er del af et fællesskab? Næste punkt er at det bliver ud fra en case. Og her arbejdes der med at kunne forholde sig undrende i forhold til hinandens pædagogiske praksis.

Der arbejdes endvidere med evalueringsmaterialet TPL (tegn på læring), som ligeledes er med til at kvalificere det pædagogiske arbejde.

11. Opsamling, samlet vurdering og fremadrettet fokus

Opfølgning fra sidste tilsyn. Eksempler på hvordan der er arbejdet med det.

Sidste års anbefaling:

Det anbefales at institutionen fortsat har fokus på fordelingen af børnegrupper i de fysiske læringsmiljøer, så miljøerne løbende justeres med afsæt i børnegruppernes behov.

Siden forrige år er der arbejdet med ovenstående, et arbejde som de voksne stadig er i gang med. De voksne fortæller, at der er fokus på hvordan de hele tiden kan organisere det pædagogiske arbejde.

Daglig leders fremadrettede fokus og tiltag ift. pædagogisk praksis.

- Den daglige leder ønsker fortsat fokus på tydelig struktur i det daglige pædagogiske arbejde
- Organisering i forhold til implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan
- Den daglige leder skal overlevere til daglig leder der kommer tilbage fra barsel i marts 2020

Konsulentens samlede vurdering:

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at arbejde med anbefalingerne fra sidste tilsynsbesøg. Anbefalinger til kvalificering af praksis er indskrevet i observationen.

Eksemplarisk praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette pejlemærke. Institutionen har arbejdet strategisk med pejlemærket. Institutionen har arbejdet med en eller flere evalueringer af institutionens arbejde inden for pejlemærket og sat konkrete mål for det videre arbejde. Indsatsen har sat tydelige spor i praksis, som lederen og medarbejderen kan redegøre for. Det kan sandsynliggøres, hvilken forskel indsatserne og praksis har gjort for børnene. Derfor skal praksis vedligeholdes, og der arbejdes videre i samme spor. Den pædagogiske konsulent *kan* vælge at komme med en anbefaling, hvis det skønnes relevant.

Tilpasning af praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats som en del af det daglige pædagogiske arbejde, men det har endnu ikke sat tilstrækkelige og tydelige spor i praksis – det kan ikke sandsynliggøres, hvilken forskel indsatsen gør for børnene. Derfor er der behov for en tilpasning af praksis. Den pædagogiske konsulent *skal* komme med en anbefaling til, hvordan institutionen kan tilpasse praksis.

Behov for ny/ændret praksis

Det vurderes, at institutionen ikke har gjort nogen særlig indsats, eller konsulenten har observeret en uforsvarlig /uhensigtsmæssig pædagogisk praksis og er bekymret for børnenes trivsel i institutionen på baggrund heraf. Der er behov for at igangsætte en indsats til ændring af praksis. Vælges denne kategori, *skal* den pædagogiske konsulent give en anbefaling i forhold til ændret praksis inden for pejlemærket i det kommende år. Der skal særligt fokus på, at institutionen følger den anbefaling, der er givet af den pædagogiske konsulent, og der skal aftales en opfølgning.

21. oktober 2019

Dato og underskrift, daglig leder

Dato og underskrift, pæd. konsulent